

(Вечерње новости, 14.6. 2012)

Наде да се избор првог Србина на челу Генералне скупштине Уједињених нација неће утопити у мрачним ходницима и сувим протоколима здања на Ист Риверу и да ће Србија у највећој институцији света коначно угледати делић правде на који чека већ двадесет година, Вук Јеремић сматра потпуно оправданим. Са места са којег ће у очи гледати светске моћнике, каже, утицаће на све кључне одлуке које се буду доносиле. А његова мисија, уверава, биће све, само не протокол.

У интервјуу "Вечерњим новостима", првом који је дао српским медијима после избора прошлог петка, Јеремић поручује:

- Први пут после више од 20 година, овај мандат је освојен директним путем и то нам даје снажан легитимитет. Са говорнице ГС управљаћемо дневним редом и усмеравати дискусије о практично свим кључним питањима која су у надлежности УН. Без претходног договора са председником није могуће ниједну иницијативу спровести у дело. Држава из које долази председник се зато налази у центру пажње и има посебну тежину у међународној јавности.

*** Ваша победа представљена је и као неки вид референдума света о Србији. Јесте ли се плашили другачијег исхода и позиције у којој би се земља, у том случају, нашла?**

- Да, било је неизвесно до самог краја. Имајући у виду притиске који су се појавили у завршници, добро је што кампања није дуже потрајала. Дирљива је била подршка и запослених у УН, који су били сведоци последњих дана "окршаја". А бодрење које ћу свакако запамтити је порука коју сам добио од једног колеге, који ми је цитирао чувену

Гандијеву мисао: "На почетку ће ти се смејати; потом ће те игнорисати; онда ће се свим снагама борити против тебе; на крају ћеш победити".

*** Није тајна да сте имали велику подршку Русије. Британски "Економист" је у тексту о кандидатури навео да би ваша победа представљала руско-српско понижавање Запада...**

- Подршка Русије је, без икакве сумње, била од огромног значаја, али на страни Србије су се нашле земље из свих крајева света. Литванију су врло агилно подржавале неке земље Запада, али не могу да се сложим са констатацијом "Економиста". Ова победа је, пре свега, признање за наш народ и државу, и представља симболично окончање једне болне ере која је започела искључењем наше земље из УН почетком деведесетих.

*** Пошто се ваша улога добрим делом преклапа са делокругом посла који је пред СБ, које ћете теме настојати да поставите као приоритет у септембру, када преузмете функцију?**

- Тема главне дебате ће бити: приближавање ставова и решавање међународних спорова мирнодопским средствима. Имајући у виду наша искуства, мислим да на том плану највише можемо да допринесемо.

*** Да ли ћете покушати да вратите КиМ на дневни ред и колико ће ауторитет функције председавајућег повећати шансе за успех такве иницијативе?**

- Свака идеја и акција коју буде имала будућа влада Србије ће, наравно, у оваквим околностима имати далеко веће шансе за успех.

*** Хоће ли чиненица да су вас од земаља бивше СФРЈ подржале само Црна Гора и Македонија утицати на односе у суседству и да ли ћете то имати на уму приликом председавања?**

Пише: Вук Јеремић
четвртак, 14 јун 2012 20:01

- Захвалан сам Црној Гори и Македонији на подршци. Што се тиче осталих - није ме изненадило. То је био само још један у низу неузвраћених гестова добре воље које је Србија чинила. Ту, пре свега, мислим на подршку њиховим кандидатурама у УН, конкретно када је реч о Хрватској и БиХ. Уопште, претходно руководство Србије, на челу са Борисом Тадићем, је учинило много позитивних корака према региону на које није, по мом уверењу, на адекватан начин одговорено. Но, свако има право на своју суверену политику и ми не треба да се мешамо у њихове унутрашње ствари. То не приличи земљи која је добила поверење да предводи УН.

*** Ваш противкандидат, амбасадор Литваније Далијус Чекуолис, није вам честитао на избору. Може ли се догодити да нам Литванија сада буде кочница на европском путу, с обзиром на то да је међу реткима који нису оверили ССП у парламенту?**

- Не верујем, пошто су многе чланице ЕУ гласале за Србију. У неку руку, може се рећи да су тас на ваги били управо гласови из ЕУ. Ова кандидатура није била усмерена против Европе.

*** Мислите ли да ће вас овај избор лишити задужена у српској влади, или да ће бити потпуно обрнуто? Да ли је уопште могуће обављати двоструку функцију и како бисте то ускладили?**

- Чињеница је да председавање Генералном скупштином узима пуно времена, али нема формалних препрека за обављање и националне функције.

*** Да ли бисте прихватили још један мандат на челу српске дипломатије?**

- То пре свега зависи од састава будуће коалиције и програма нове владе.

*** Уколико то не будете - шта ћете саветовати вашем наследнику?**

- Да настави да на чврст и принципијелан начин заступа државну политику у међународној арени. Да не пристаје на уцене - учтиво и без вређања, али без узмицања. Једино ће вас тако ценити и бити спремни да са вама озбиљно разговарају, што је предуслов да било шта постигнете дипломатским средствима.

*** Очекујете ли да се настави ваш курс у вођењу косовске политике?**

- Кључ је у томе да се створе међународне околности у којима ће државно руководство бити у прилици да постигне компромисно решење за Косово. У том смислу, основни задатак дипломатије је да настави да ради на спречавању признавања Косова као и насилном укључивању Приштине у међународне организације. До сада смо у томе били далеко успешнији него што је то било ко очекивао. Не смемо посустати, јер ћемо у супротном изгубити преговарачки капацитет.

*** Ваша дипломатска активност је наилазила на највеће похвале, али и на најоштрије критике. Занимљиво је да овај ваш избор за ГС УН ни поједине странке ни неке јавне личности нису поздравиле. Да ли бисте, на крају овог мандата, нешто менали, неке оштрице брусили, неке потезе другачије вукли...**

- Ми смо у последњих пет година пролазили кроз тешка дипломатска искушења - као мало која земља у свету. У одбрани државних интереса, водили смо изузетно активну и жустру спољну политику, и по стилу и по садржају. Није се то, можда, допадало свима, али очигледно је да смо стекли углед и уважавање. Доказ за то је добијање председавања ОЕБС-ом у 2015. години, као прва земља западног Балкана којој је указано такво поверење. А кампања за председавајућег УН се претворила у референдум о угледу Србије. Након победе, мислим да сви они који су о томе имали бојазан, немају више разлога за бригу.

*** Често сте остајали усамљени, нарочито око ставова у вези са косовском политиком. Многи сматрају да вас је то коштало функције у ДС?**

- Спроводио сам у дело оно што ми је било задужење по Уставу и одлукама Народне

Пише: Вук Јеремић
четвртак, 14 јун 2012 20:01

скупштине. Не жалим због тога и никада не бих поступио другачије. Лично сматрам да је приврженост нашој државној политици по питању Косова не само законска, већ и историјска и морална обавеза.

*** Имате ли бојазан да ће стане кохабитације пољуљати спољну политику Србије и да ће се она разводнити у различитим политикама Николића и Тадића?**

- Око главних државних и националних циљева се мора постићи јединство државног врха. Није први пут да имамо кохабитацију, тако да верујем да ће и овог пута то бити могуће. Све остало би нас водило директно у пропаст.

*** Хоћете ли остати на челу Скупштине Тениског савеза? □**

- Без икакве дилеме.

*** Већ су се појавиле прве информације ко би све могао бити део вашег кабинета. Ту су, наводно, Фратини, Моратинос...?**

- Да, истина је за њих двојицу, а биће их још, из свих крајева света. Велико ми је задовољство што је један број колега, бивших министара иностраних послова, пристао да уђе у мој саветнички тим. То су људи од великог међународног угледа. Мислим да ће ово председавање и те како бити видљиво и запажено.

Јесу ли вам честитали и они који нису гласали за вас?

Захвалан сам на подршци Црној Гори и Македонији, остали ме нису изненадили

Пише: Вук Јеремић
четвртак, 14 јун 2012 20:01

- Примио сам честитке са свих страна света. Међу првима су стигле од колега, министара спољних послова Русије, Немачке, Италије, Бразила, Кине, Турске, Црне Горе...

*** Да ли ћете околност што ћете бити у прилици да често срећете Бан Ки Муна, пошто ћете седети преко пута његове канцеларије, искористити да утичете на његову већу наклоност када су одлуке које се тичу наше земље у питању?**

- У ових годину дана неће у свету бити много оних који за нас неће имати времена. Ту прилику треба добро искористити.

Дубравка Вујановић